

**Záchrana kostela svaté Markéty v Jaroměřicích nad Rokytnou, barokní perly
Vysočiny**

Změny projektu:

- Z02 – Bourací práce - dlažba - dopočet přesunů sutí
- Z05 – Úpravy podkladních souvrství podlah P1 a P4
- Z06 – Statické úpravy pod podlahami presbytáře (základy) a podlaha v lodi P2
- Z07 – Úprava podlah
- Z07b – Tvarová úprava kamenných stupňů
- Z09 – Úprava přístupu na severní ochoz
- Z10 – Repase oken tamburu
- Z11 – Odvětrání střešního pláště lodi kostela
- Z12 – Věže - odpočet nátěru a klempířských prvků
- Z13 – Úpravy základů
- Z14 - Krov kostel
- Z15 – Věže - klempířské prvky

Zdůvodnění změn:

Z02 – Bourací práce - dlažba - dopočet přesunů sutí

V průběhu bouracích prací v interiéru kostela byla zjištěna skutečná skladba podlah. V 1. dodatku bylo opomenuto započítání přesunu sutí. Tyto práce jsou nyní dopočítány.

Z05 – Úpravy podkladních souvrství podlah P1 a P4

Po rozebrání původních podlahových vrstev vykazuje podloží i přes roční vysychání zvýšenou vlhkost (předsíň hlavní lodi – m.č. 1.02, jižní kaple – m.č. 1.15, 1.17, 1.18, severní kaple – m.č. 1.08, 1.09, 1.10 a stará zákristie – m.č. 1.05). Pro zlepšení odvlhčení a vlhkostních poměrů v konstrukcích budou v těchto místech pod nové podlahové vrstvy realizovány provětrávané podlahy systému IGLU s přísávacími a odvětrávacími otvory. Finální podlahová souvrství zůstávají dle původní schválené projektové dokumentace beze změn. Původně zamýšlený podpodlahový odvětrávací kanál podél západního vstupního průčelí předsíně a odvětrávací potrubí z drenážního PVC potrubí, která ztratí realizací systému podpodlahového odvětrání svůj účel, nebudou provedena.

V ploše hlavní lodi, presbytáře, jižní chodby a vnitřní stěny severní chodby se po realizaci odkopů ukázalo, z důvodu téměř nulové vlhkosti podloží, nadbytečná původním projektem navržená realizace provětrávacího drenážního potrubí. Toto potrubí nebude provedeno.

Z06 – Statické úpravy pod podlahami presbytáře (základy) a podlaha v lodi P2

Při výkopových pracích v prostoru presbytáře (m.č. 1.04) byly nově objeveny podzemní prostory. K zachování statické stability a nosnosti osazovaných stavebních prvků je nezbytné provést stavební úpravy. V prostoru za přední kryptou bude v místě budoucího oltáře vybudována základová patka, v prostoru nad klenbou zadní krypty u hlavního oltáře a v místě budoucího schodiště a podesty před svatostánkem bude realizováno zesílení podkladní betonové roznášecí desky.

V průběhu realizace bylo dále zjištěno, že podloží pod podlahovými vrstvami chrámové lodi m.č.1.03 a presbytáře m.č.1.04 je značně nesourodé (různorodá homogenita a struktura historických násypů, existence hrobů a dochovaných torzálních zbytků dřívějších staveb, podzemní prostory). Pro zajištění dlouhodobé tvarové celistvosti podlahových souvrství je třeba provést jejich statické zesílení, zejména zesílení podsypů a podkladních desek a vypuštění tepelných izolací v nevytápěných prostorách.

Z07 – Úprava podlah

Po odsouhlasení zástupci památkové péče bylo konkretizováno tvarové, výškové a barevné provedení navržených mramorových dlažeb v krémové a hnědočervené barvě.

Dále byly v průběhu realizace stavebních prací upřesněny výškové úrovně jednotlivých prostor kostela a navrženo konkrétní řešení schodišťových stupňů. Skutečné výškové řešení mohlo být navrženo až během realizace, po odkrytí a zjištění skladby podlahových souvrství. Nově je navržen vyrovnávací kamenný stupeň mezi prostorem hlavní lodi a presbytářem a schodiště s podestou před svatostánkem. Na základě navrženého tvarového provedení tohoto prvku jsou upraveny také tvary schodišťových stupňů do bočních kaplí, tak aby výtvarně korespondovaly s tvaroslovím nového stupně. Veškeré schodišťové stupně budou v materiálovém provedení totožným s dlažbou.

V průběhu realizace stavebních prací byla v prostoru pod podlahou severní chodby objevena starší cihelná dlažba. Na základě požadavku zástupců památkové péče bude provedena změna formátu cihelné dlažby z původně navrženého formátu 180/180mm na rozměr 250/250mm, který věrněji odpovídá zastíženým nálezům.

Z07b – Tvarová úprava kamenných stupňů

Původně plánovaný kamenný stupeň je třeba tvarově přehlést, aby byl v souladu s ostatními stupni v kostele. Z toho důvodu dochází v rozpočtu ke změně měrné jednotky položky (přepočet množství z kusu na metry). Materiálové řešení zůstává zachováno.

Z09 – Úprava přístupu na severní ochoz

Po osekání omítek bylo zjištěno, že parapet okna 38t/e byl druhotně zazděn. Aby bylo možné provádět pravidelnou zimní údržbu ploché střechy nad severní chodbou, je navrženo vybourání druhotné zazdívky a obnova průchodu s instalací nových revizních dvířek a doplňkových prvků pro umožnění bezpečného přístupu na střechu. Původně plánovaná okenní mříž nebude provedena.

Z10 – Repase oken tamburu

Po postavení lešení a zpřístupnění dříve nezpřístupněných oken tamburu (prvek 39t/i) bylo zjištěno, že okna jsou historická. Na základě požadavku památkové péče bude provedena repase oken i křídel. Plánovaná výměna okenních křídel nebude provedena.

Z11 – Odvětrání střešního pláště lodi kostela

V průběhu stavebních prací bylo zjištěno, že pro zajištění optimálních klimatických podmínek v půdním prostoru nad klenbou je nezbytné provést odvětrávání střešního pláště. Odvětrání nebylo součástí původní projektové dokumentace. V případě, že by toto odvětrání nebylo provedeno, docházelo by působením vlhkosti k poškození dřevěné konstrukce, která vynáší cenné omítkové freskové vrstvy.

Z12 – Věže - odpočet nátěru a klempířských prvků

Ve smluvním rozpočtu a výkazu výměr byla nadbytečně uvedena samostatná položka Nátěry a nástřiky vnějších stěn a piliřů základním a krycím nátěrem (nebo přestřikem povrchu) hmota silikátová, složitost 5. Jde o chybu projektu, nátěr je součástí ostatních položek. Položku je třeba ze smluvního rozpočtu odečíst.

Po postavení lešení bylo zjištěno, že klempířské prvky jsou oproti očekávání provedeny v mědi a jsou v dobrém technickém stavu. Plánovaná výměna za nové nebude realizována.

Z13 – Úpravy základů

Původní projektová dokumentace předpokládala, že bude potřeba provést druhotné podezdění základů. Po odkrytí konstrukci bylo zjištěno, že založení je dostatečné a sanaci není potřeba povést.

Z14 - Krov kostel

Po demontáži a odkrytí nepřístupných konstrukcí byl zjištěn skutečný stav krovu. Na základě této revize došlo ke změnám v rozsahu oprav a výměn jednotlivých částí krovu.

Šetrným prováděním stavebních prací na střeše a díky zjištěné vysoké kvalitě původního materiálu (mědi) bylo možné zachovat původní materiál, část nových konstrukcí na střešním plášti nebyla provedena.

Z15 – Věže - klempířské prvky

Po postavení lešení bylo zjištěno, že klempířské prvky zastřešení severní věže jsou oproti očekávání ve velmi dobrém technickém stavu. Plánovanou revizi a opravu není třeba provádět.

Odůvodnění přímého zadání dodavateli:

V případě změny Z11 je její provedení nezbytné a změna dodavatele není možná, a to především z následujících ekonomických a technických důvodů:

Je nezbytné zajištění plynulého chodu stavby a dodržení harmonogramu, jedná se o práce natolik propojené se stávajícími pracemi a instalacemi, že jejich koordinace s případným dalším dodavatelem je časově a technicky nemožná. Odpovědnost za vady za předmět díla jako celku nese původní dodavatel. Provedení těchto prací jiným dodavatelem by znemožnilo původnímu dodavateli držet záruku za předmět díla, rovněž z důvodu, že nové práce jsou neoddělitelně propojeny s pracemi již provedenými a budou ovlivňovat kvalitu provedení díla jako celku.

V případě změn Z05, Z06, Z07, Z10, Z12, Z13, Z14 a Z15 jsou uvedené změny prováděných prací nezbytné a jejich potřeba vznikla na základě skutečností zjištěných až během výstavby a nové řešení vyplynulo z požadavků a doporučení památkové péče. Tyto změny jednoznačně nijak nemění celkovou povahu veřejné zakázky, spíše jen upřesňují další postup prací na základě odhalení nových skutečností tak aby mohla být zachována kvalita prováděného díla.

Změna Z05 řeší nepředpokládaný problém přetrvávající vlhkosti. V případě nutnosti změny Z06 vyplynula změna z objevu podzemních prostor. Výškové řešení podlah a stupňů podle Z07 mohlo být navrženo až během realizace, po odkrytí a zjištění skladby podlahových souvrství. Změna rozměru cihelné dlažby vyplývá z nových nálezů. Požadavek na provedení repase oken tamburu podle 710 vyplynul až z prohlídky prvků po postavení lešení. Odpočet položky nátěr je napravením chyby projektu. Skutečný stav klempířských prvků na věžích bylo možné zjistit až po postavení lešení. Skutečný stav základů a krovu bylo možné zjistit až během stavby, po odkrytí konstrukcí. Toto zadavatel veřejné zakázky s náležitou péčí nemohl předvídat.

Ing. arch. Michal Zlatuška

Přílohy:

- Kostel sv. Markéty, Jaroměřice nad Rokytnou, celková obnova objektu, dokumentace pro provedení stavby – změna č. 2, Ing. arch. Michal Zlatuška, 01/2021
- Rozhodnutí vydané KÚ Kraje vysočina, odborem kultury, památkové péče a cestovního ruchu, č. j. KUJI 29755/2021